

Χώρα Σερίφου

Προς
Συκαμιά

ΟΙ ΜΥΛΟΙ

Θα τους αντικρίσετε φτάνοντας στην Πάνω Χώρα, στην ομώνυμη πλατεία. Δεσπόζουν ανάμεσα σε δύο δρόμους. Μνημεία μιας άλλης εποχής, μας οδηγούν στα τέλη του 19ου αιώνα, όπου καταγράφηκε και η μεγαλύτερη πυκνότητα αλεστικών ανεμόμυλων στις Κυκλάδες. Η μορφή τους από νησί σε νησί, ανάλογα με τις κατασκευαστικές συνθήκες, διαφέρει και η κατασκευή τους προσαρμόστηκε στην τοπική αρχιτεκτονική.

Η μετακίνηση του πληθυσμού από το εσωτερικό των νησιών προς τις παραλίες, μετά τη μείωση της πειρατείας, δημιούργησε τα πρώτα ερείπια ανεμόμυλων. Η ακμή τους διατηρήθηκε ως τις αρχές του 20ού αιώνα και ως τη δεκαετία του '70. Από τους οκτώ μύλους που υπήρχαν στην Πάνω Χώρα σώζονται ανακαινισμένοι οι τρεις, ενώ ερείπια-απομεινάρια υπάρχουν διάσπαρτα και σε άλλα σημεία στο νησί.

ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ο μητροπολιτικός ναός του νησιού στην πανέμορφη, μαρμαροστρωμένη, πλατεία της Άνω Χώρας (Πάνω Πιάτσα), δίπλα από το νεοκλασικό κτίριο του Δημαρχείου Σερίφου. Από το 1820 έχει υποστεί πληθώρα συντηρήσεων και επισκευών. Αξίζει να δείτε τις αγιογραφίες του Απόστολου Γκρέκου, τον Επιτάφιο ρωσικής κατασκευής και το Ξυλόγλυπτο εικονοστάσι με την Κοίμηση της Θεοτόκου, αφιέρωμα του Γεωργίου Γρωμαν.

ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ

Πρόκειται για κτίριο των αρχών του 1900 που παρουσιάζει πολλές ομοιότητες με το αντίστοιχο Δημαρχείο Κέας. Διαθέτει ισόγειο και έναν όροφο, με πολλά διακοσμητικά στοιχεία και περίτεχνα κιγκλιδώματα στην πρόσοψή του. Διέπεται από απόλυτη συμμετρία ως προς την κεντρική μεγαλοπρεπή του εισοδο. Στο πίσω μέρος του βρίσκεται ορθογώνια βεράντα στηριζόμενη σε κτιστές κολώνες.

ΠΑΛΑΙΟ ΠΛΥΣΤΑΡΙΟ

Φεύγοντας από τη Χώρα, πηγαίνοντας προς το Λιβάδι, στην πρώτη μεγάλη αριστερή στροφή συναντάμε πλακόστρωτο μονοπάτι που οδηγεί στο παλιό πλυσταριό, το ονομαζόμενο «Πασάρι». Το κτίριο έχει πέντε συνολικά καμάρες, με πλάτη στο βουνό του Πετριά ώστε να συλλέγει τα ορμητικά νερά τους χειμερινούς μήνες. Εδώ οι γυναίκες της περιοχής έπλεναν τα ρούχα, κουβαλώντας τα στους ώμους, σε διάκια.

ΛΟΤΖΙΑ

Λέξη βενετσιάνικης προέλευσης που σημαίνει διάδρομος-πέραςμα. Δάνεισε την ονομασία στις εισόδους του Κάστρου, του οικισμού της Χώρας Σερίφου. Το Κάστρο είχε τέσσερις εισόδους, τέσσερις Λοτζίες, από τις οποίες σήμερα μόνο δύο διατηρούνται σε αρκετά καλή κατάσταση, μία βορινή, προς τη συνοικία του Αγ. Ιωάννη και μία δυτική, προς το βουνό Πετριά.

ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ

Στην κεντρική πλατεία της Κάτω Χώρας βρίσκεται από το 1907 ο ναός της Ευαγγελίστριας. Λέγεται ότι αρκετές από τις πέτρες του μεταφέρθηκαν από τα ερείπια του ναού της Αγ. Τριάδας στο Ταιγκούρι (συνοικία της Χώρας). Για την ανέγερσή του συνέβαλαν οικονομικά οι Σεριφιώτες της παροικίας της Αιγύπτου και της Πόλης. Στο εσωτερικό του ξεχωρίζουν τα Ξυλόγλυπτα εικονοστάσια και τα δύο αναλόγια.

ΜΥΛΟΙ

ΠΑΝΩ ΠΙΑΤΣΑ

ΑΝΩ ΧΩΡΑ

ΚΑΣΤΡΟ

ΚΑΤΩ ΧΩΡΑ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Δημιουργήθηκε το 1976 από τον Σύνδεσμο Σεριφίων. Στην πίσω πλευρά του, από το 1996, δημιουργήθηκε και λειτουργεί μικρό ανοικτό θέατρο πολιτιστικών εκδηλώσεων. Στο Λαογραφικό Μουσείο αναπαριστάται το παραδοσιακό σεριφιώτικο νοικοκυριό, με τη σάλα, την κάμαρα, την κουζίνα, με αντικείμενα που τα περισσότερα είναι οικογενειακά κειμήλια, δωρεές των κατοίκων της Σερίφου.

ΚΑΣΤΡΟ

Το Κάστρο της Χώρας Σερίφου κτίστηκε από την οικογένεια Μικιέλι το 1434, όταν μετά από τα πρώτα χρόνια της ενετικής παρουσίας, το νησί γνώρισε περίοδο ευημερίας. Ο οικισμός του Κάστρου αναπτύχθηκε σε ομόκεντρους κύκλους, μέσα από τον περιβάλλοντα εξωτερικό δακτύλιο. Σε πολλά σημεία του διακοπτόταν από πελώριους βράχους που δημιουργούσαν φυσικό όριο, προστατεύοντας τους κατοίκους.

Το νησί λεηλατήθηκε από τον Μπαρπαρόσσα το 1538 και από το 1566 ήταν υπόχρεο φόρου στον Σουλτάνο. Διατήρησε λίγα προνόμια, ενώ οι Μικιέλι εξακολουθούσαν, με την ανοχή των Τούρκων, να αναφέρονται κύριοι του Κάστρου μέχρι τα τέλη του 16ου αιώνα.

Μετά την απελευθέρωση από την οθωμανική κυριαρχία, ο οικισμός της Χώρας επεκτάθηκε έξω από τα όρια του Κάστρου με δόμηση πυκνή και άναρχη. Το Κάστρο ερήμωσε. Τμήματα από τείχους σπιτιών που βρίσκονταν στον εξωτερικό δακτύλιο διακρίνονται μέχρι σήμερα, καθώς και διάσπαρτα αρχαία τεμάχια μαρμάρου σε скалоπάτια, πεζούλες, εισόδους ή σε εσωτερικά κατοικιών και τα οικόσημα, τόσο της εποχής των Μικιέλι όσο και μεταγενέστερα.

ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο ναός βρίσκεται στο υψηλότερο σημείο του Κάστρου της Χώρας, χτισμένος στα ερείπια παλαιότερης εκκλησίας από τα μέσα του 19ου αιώνα. Δεσπόζει, όμοιος με σκέπη που προστατεύει τη Χώρα. Στη βόρεια πλευρά της αυλής του υπάρχει η παλαιά υδροδεξαμενή όπου κατέληγε το νερό της πλάγιας με πλίνα κούγκια (σωλήνες).

Από αυτό το σημείο η ματιά ταξιδεύει και η απόσκοπη θέα αποζημιώνει τον περιπατητή.

ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ

Στο Κάστρο, επάνω στο βράχο με ΝΑ προσανατολισμό, βρίσκεται η εκκλησία της Αγίας Βαρβάρας με το παρεκκλήσιο του Αγίου Σάββα στο εσωτερικό της. Το μόνο που γναρρίζουμε είναι ότι ανακαινίστηκε το 1890 και το 1891 κοσμήθηκε το τέμπλο με αγιογραφίες. Στις 3 Δεκεμβρίου, παραμονή της Αγίας Βαρβάρας, η εικόνα της μεταφέρεται από τον Άγιο Αθανάσιο, όπου φυλάσσεται, για τον πανηγυρικό εσπερινό. Σύμφωνα με το έθιμο της ημέρας, προσφέρονται λουκουμάδες.

ΑΓΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ

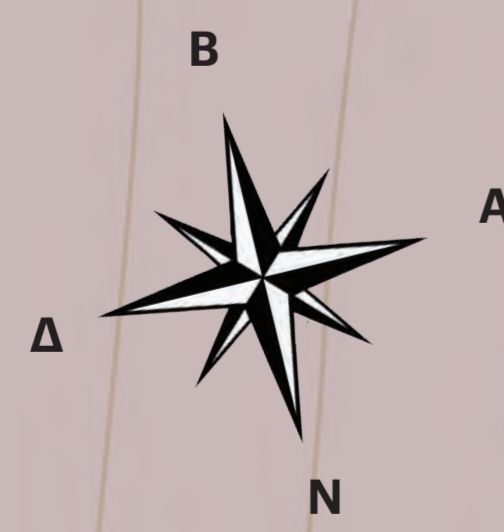
Η εκκλησία αυτή, ιδιόμορφη και ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής, βρίσκεται απέναντι από το αρχοντικό Λευιτικού, ανάμεσα στις συνοικίες Λεμιπίδι και Ταιγκούρι. Από τις αναφορές στη δωρεά του καμπαριού από τον Γάλλο πρόξενο, το 1610, εκτιμάται η παλαιότητα της. Επίσης, εμφανίζεται σε ενοικιαστήριο συμβολαίο του 1823, στον Ταραντινό Ιωάννη Φραγκίσκο, πρόξενο της Ισπανίας στο νησί. Στο προαύλιο της εκκλησίας υψώθηκε η σημαία της επανάστασης, στις 22 Μαΐου 1821.

Πρόσφατα, στο εσωτερικό της, αποκαλύφθηκε κάτω από τα σεβαστάματα ψηφιδωτό των βυζαντινών χρόνων, το οποίο έχει περιέλθει στη φροντίδα της Εφορίας Αρχαιοτήτων.

ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΕΥΙΤΙΚΟΥ - ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

Βρίσκεται στην περιοχή Λεμιπίδι, στην καρδιά της Χώρας. Το αρχοντικό φιλοξενούσε το υποπροξενείο του Βασιλείου των Δύο Σικελιών (Σικελίας και Νάπολης) και της Ισπανίας, όπως μαρτυρά και ο θυρεός στην κεντρική πόρτα.

Το κτήριο, μαζί με την απέναντι εκκλησία του Αγίου Ελευθερίου, κτίστηκε στα τέλη του 18ου αιώνα από τον Γεώργιο Λευιτικό, ο οποίος υπήρξε μέλος της Φιλικής Εταιρείας και εφημέριος του ναού. Το κτίριο διαρίστηκε από τους απογόνους Λευιτικού, την οικογένεια Γραμματικού, στο ελληνικό κράτος. Το 1972 τέθηκε υπό ειδική προστασία λόγω της ιστορικής σπουδαιότητάς του και σήμερα γίνονται προσπάθειες για τη διάσωσή του.

	Δρόμος		Εκκλησία
	Μονοπάτι		Ιατρικό Κέντρο
	Πέρασμα		Στάση Λεωφορείων
	Σκαλοπάτια		Χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων
	Απότομο Έδαφος		Σημείο ενδιαφέροντος
			Προτεινόμενη διαδρομή

Εταιρεία Φίλων Πολιτιστικής Κληρονομιάς & Περιβάλλοντος «Η ΣΕΡΙΦΟΥ»
Ιούλιος 2021